

กรมชลประทาน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การเปรียบเทียบผลต่างค่าการระเหยจากอ่างวัดการระเหย
สถานีค้นคว้าวิจัยการใช้น้ำชลประทานที่ ๙ (เพชรบุรี) จ.เพชรบุรี
พ. ๒/๒๕๓๒ สพ.

งานวิจัยการใช้น้ำชลประทานของพืช
ฝ่ายเกษตรชลประทาน
กองจัดสรรน้ำและบำรุงรักษา
มีนาคม ๒๕๓๔

รายงานผลการวิจัย

โครงการเรื่อง

การเปรียบเทียบผลต่างค่าการระเหยจากอ่างวัดการระเหย

Comparison of the difference of evaporation from E-pan

ที่ปรึกษาและตรวจสอบ

นายประเสริฐ กนกสิงห์
นางศุจี เจริญยิ่ง

หัวหน้าฝ่ายเกษตรชลประทาน
นักวิชาการเกษตร ๗

หัวหน้าโครงการ ผู้รวมงาน

นายธีระพล ตั้งสมบูรณ์
นายสำราญ ภูหอย
นายพีระ อนันต์ศิริกุล
นายพนพล เพ็ญจักรวาล
นายสุชาติ กาญจนวิไล

วิศวกรชลประทาน ๔
นักวิชาการเกษตร ๖
นายช่างชลประทาน ๔
นายช่างชลประทาน ๓
นายช่างชลประทาน ๓

หน่วยงานเจ้าสังกัด

งานวิจัยการใช้น้ำชลประทานของพืช
ฝ่ายเกษตรชลประทาน
กองจัดสรรน้ำและบำรุงรักษา
กรมชลประทาน

ระยะเวลาดำเนินการวิจัย ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๑ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

สถานที่ดำเนินการ

สถานีต้นคว่ำวิจัยการใช้น้ำชลประทานที่ ๗ (เพชรบุรี)
อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย - เพื่อเปรียบเทียบค่าการระเหยจากอ่างวัดการระเหยที่มีระดับน้ำต่ำ
จากขอบอ่างต่างกัน

- เพื่อเป็นแนวทางป้องกันการสูญเสียน้ำซึ่งกระเด็นออกจากอ่างเนื่องจาก
แรงกระแทกของไม้คั่น

- เปรียบเทียบข้อมูลที่ได้อาจการใช้น้ำและไม่ใช้ลดทอนช่วยปิดคลุม

การเปรียบเทียบผลต่างค่าการระเหยจากอ่างวัดการระเหย

Comparison of the difference of evaporation from E-pan

บทคัดย่อ

การทดลองเปรียบเทียบผลต่างค่าการระเหยจากอ่างวัดการระเหย ทำการทดลองที่สถานีฝนวัดการในน้ำชลประทานที่ ๓ (เพชรบุรี) อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี เริ่มทดลองเดือนพฤศจิกายน ๒๕๓๑ และสิ้นสุดเดือน พฤศจิกายน ๒๕๓๒ รวมระยะเวลา ๑๓ เดือน โดยกำหนดให้มี ๑๓ วิธีการทดลองใช้เวลา กับข้อมูลการทดลองละ ๑ เดือน โดยเลือกเดือนให้เหมาะสมกับแต่ละวิธีการ วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบค่าการระเหยจากอ่างวัดการระเหยที่มีระดับน้ำต่ำจากขอบอ่างข้างกัน และเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้อาจการใช้และไม่ใช้ลวดตาข่ายปิดคลุมอ่าง รวมทั้งหาแนวทางป้องกันการสูญเสียน้ำซึ่งกระเด็นออกจากอ่างเนื่องจากแรงกระแทกของเม็ดฝน จากการวิเคราะห์และสรุปผลการทดลอง ปรากฏว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการระเหยของน้ำอย่างเห็นได้ชัดที่สุด คือ อุณหภูมิผิวน้ำ รองลงมาคือความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศและความเร็วลมผิวน้ำ อ่างที่มีระดับน้ำต่ำเกินไปจะมีแนวโน้มค่าการระเหยใกล้เคียงกัน อ่างที่มีระดับน้ำสูงกว่าจะมีการระเหยของน้ำสูงกว่าอ่างที่มีระดับน้ำต่ำ และในกรณีที่น้ำลวดตาข่ายปิดคลุมอ่างวัดการระเหยไว้จะทำให้ค่าการระเหยที่วัดได้ต่ำกว่าอ่างที่ไม่ได้คลุมโดยที่ระดับน้ำในอ่างเท่ากัน สำหรับการป้องกันการสูญเสียน้ำซึ่งกระเด็นออกจากอ่างเนื่องจากแรงกระแทกของเม็ดฝนจากการวิเคราะห์และสรุปผลปรากฏว่าจำนวนวันฝนตกตลอดช่วงการทดลองมีทั้งหมด ๕๗ วัน เป็นจำนวนวันที่มีความแรงของฝนสูงที่อาจก่อให้เกิดแรงกระแทกน้ำให้กระเด็นออกจากอ่างเพียง ๑๕ วัน หรือคิดเป็น ๑๗.๒๔ % ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ดังนั้นจึงคาดว่าไม่มีผลกระทบต่อข้อมูลส่วนใหญ่มากนัก

วัตถุประสงค์

- เพื่อเปรียบเทียบค่าการระเหยจากอ่างวัดการระเหยที่มีระดับน้ำต่ำจากขอบอ่างต่างกัน
- เพื่อเป็นแนวทางป้องกัน การสูญเสีย น้ำซึ่งกระเด็นออกจากอ่างวัดการระเหย เนื่องจากแรงกระแทกของเม็ดฝน
- เปรียบเทียบข้อมูลที่ได้อาจการใช้และไม่ใช้ลวดตาข่ายปิดคลุม

สถานที่ทำการทดลอง

สถานีตรวจวัดสภาพอากาศของสถานีค้นคว้าวิจัยการใช้น้ำชลประทานที่ ๗ (เพชรบุรี) อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี ทำเลที่ตั้ง เส้นรุ้งที่ $๑๒^{\circ} - ๕๓' - ๑๕''$ เหนือ เส้นแวงที่ $๙๙^{\circ} - ๔๔' - ๕๒''$ ตะวันออกอยู่สูงจากระดับทะเลปานกลาง ๕.๘๖๕ เมตร สังกัดฝ่ายเกษตร-ชลประทาน กองจัดสรรน้ำและบำรุงรักษา กรมชลประทาน

เครื่องมือที่ใช้ในงานทดลอง

๑. เครื่องวัดการระเหยแบบจานน้ำใหญ่ American Evaporation Class .. pan พร้อมอุปกรณ์และเครื่องมือติดทั้ง ๒ ชุด
๒. เครื่องวัดอุณหภูมิผิวน้ำ Float Thermometer จำนวน ๒ ตัว
๓. เครื่องมือวัดความเร็วของกระแสลม Surface Wind แบบลูกถ้วย

เครื่องทรงกรวย

๔. เครื่องวัดอุณหภูมิของอากาศ
๕. เครื่องวัดความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศ
๖. ลวดตาข่ายขนาดความกว้างของช่อง ๑ ซม.^๒ ขนาด $๑.๓๐ \times ๑.๓๐ \times ๐.๓๐$ ม.

วิธีดำเนินการ๑. การเตรียมงาน

๑.๑ ติดตั้งอ่างวัดการระเหยใบที่ ๒ ลงบริเวณใกล้เคียงกับอ่างใบเดิม โดยมีทิศทางการรับของกระแสลมแนวเดียวกัน โดยกำหนดให้อ่างเดิมเป็นอ่างที่ ๑ และ ใบใหม่เป็นอ่างที่ ๒